

La a inicial (II)

De les formes que es consideren incorrectes a causa de la presència indeguda d'una a inicial tenim anotades les següents: «acèquia» o «assèquia», «aduana», «ametralladora», «arraval» i «atalaia». Les úniques formes considerades correctes són sèquia (o síquia, duana, metralladora, raval i talaia. Precedides de l'article, en l'expressió oral desapareix la diferència entre la forma correcta i la incorrecta —la duana i «l'aduana», etc.—, llevat de raval, mot masculí, car no és igual «l'arraval», forma incorrecta i el raval, forma correcta.

En canvi, mots com avellana, allisada (acció i efecte d'allisar), arrambatge i, especialment, avantatge, es veuen sovint reduïts a les formes «vellana», «llisada», «rambatge» i «vantatge», que el Diccionari no admet. Cal tenir-ho en compte, doncs, no únicament en l'escriptura, sinó també, com els anteriors, en l'expressió oral, quan es tracta de les formes del plural. Efectivament, les avellanes, les allisades, les duanes i les talaies difereixen clarament de les formes no admeses «les vellanes», «les llisades», les «aduanes» i «les atalaies». D'aquests exemples, val la pena destacar avantatge, mot format, segons els especialistes, amb l'adverbi avant i el sufix -atge, i que es veu sovint substituït per la forma «vantatge» o «ventatge», tant pel que hem dit —aglutinació de la a de l'article— com per la influència del castellà. Aquesta alteració, a més, comporta un canvi indegut de gènere: avantatge és un mot del masculí i el seu plural, per tant, ha d'ésser els avantatges.

Un cas especial és apèndix, quan es tracta del terme de fisiologia i de la inflamació que exigeix una intervenció quirúrgica. Aleshores, l'apèndix pronunciat usualment «l'apendis», és sentit per molts com si fos «la pendis».

En algun cas no és l'article sinó la preposició de que origina una confusió entre dos noms de la sèrie que estudiem. Així, un camí de bast —per on només poden passar animals sense carro— és sentit per molts com si fos «un camí d'abast» (és a dir, de proveïment).

I, encara, com a cloenda, un topònim, «la Rabassada, a la carena de Collserola, per on passa la carretera de Barcelona a Sant Cugat, és, en realitat, l'Arrabassada, mot que significa indret on el bosc fou arrencat per tal de conrear-lo (dit, també, artiga o rompuda.

Albert Jané